



RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14 stycznia 2016 r.

Adam Bodnar

II.513.17.2014.KŁS

Pan

Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

Dot. DSO-II-072-8/14

W wystąpieniu z dnia 18 listopada 2014 r. do Ministra Sprawiedliwości (II.513.17.2014.MWa), Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę na problem dotyczący przesłanki domicylu określony w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1583).

Podstawą do kwestionowania poprawności ww. przepisu było pominięcie w katalogu uprawnionych do ubiegania się o odszkodowanie obywateli Polski, którzy zginęli podczas walki o jej niepodległość. Ich działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego została rozpoczęta na terytorium Polski, ale następnie wskutek przesunięcia granic była już kontynuowana poza terytorium państwa polskiego. W związku z przesunięciem polskich granic po II wnie światowej, osoby te znalazły się poza granicami RP, mimo że nie zmieniały miejsca zamieszkania. Nie można zapominać, że walczyły one na rzecz niepodległości naszego kraju i w związku z tym poniosły śmierć. W mojej ocenie, nieuzasadnione jest pozostawianie tych osób poza zakresem podmiotów uprawnionych do odszkodowania. Stosowanie w taki przypadkach przesłanki domicylu wydaje się nieracjonalne, ponieważ powoduje faktyczne wykluczenie możliwości dochodzenia roszczeń przez osoby najbliższe dla osób represjonowanych.

Minister Sprawiedliwości w piśmie z dnia 19 grudnia 2014 r. podzielił pogląd Rzecznika Praw Obywatelskich, że ww. przesłanka, w odniesieniu do osób, które zmarły w wyniku represji radzieckich organów państwowych po dniu 5 lutego 1946 r., nie realizuje w pełni standardów konstytucyjnych wynikających przede wszystkim z zasady równości podmiotów wobec prawa. Rzecznik Praw Obywatelskich pismem z dnia 3 lutego 2015 r. zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o rozważenie podjęcia działań inicjujących proces legislacyjny w celu nowelizacji powołanej ustawy. Pismo to pozostało bez odpowiedzi.

W tym stanie rzeczy zwracam się uprzejmie z prośbą o informację na temat działań podjętych przez Ministra Sprawiedliwości w odniesieniu do tego problemu.

Podpis na oryginale